

Z A P I S N I K
sa 18. sjednice Odbora za antikorupciju,
održane 18. jula 2014. godine

Sjednica je počela u 9 sati i 15 minuta.

Sjednicom Odbora predsjedavao je Predrag Bulatović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali Obrad Mišo Stanišić, zamjenik predsjednika Odbora i članovi Odbora: Milorad Vuletić, Mevludin Nuhodžić, Zorica Kovačević, Mladen Bojanić i Vladislav Bojović, u svojstvu zamjene člana Odbora.

Sjednici je, po pozivu, prisustvovala Svetlana Rajković, pomoćnik ministra pravde.

Sjednica je bila zatvorena za javnost.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D

- 1. Nacrt zakona o sprečavanju korupcije**
- 2. Nacrt zakona o sprečavanju sukoba interesa**

Prva tačka- Nacrt zakona o sprečavanju korupcije

Svetlana Rajković, pomoćnik ministra pravde navela je da su ovim nacrtom zakona propisane mjere i mehanizmi za unaprijeđenje vladavine prava, sprečavanja korupcije, sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, kontrole imovinskog stanja javnih funkcionera, ekstremne zaštite zviždača kao i koordinacije i nadzora nad sprovođenjem planova integriteta. Uređuje se i osnivanje, pravni položaj, nadležnost, organizacija i način rada Agencije za sprečavanje korupcije, postupak nadzora, kontrole i odlučivanja u slučaju povrede ovog zakona i drugih zakona čije je sprovođenje i nadzor u nadležnosti Agencije, ali i sva druga pitanja koja su od značaja za rad Agencije. Zakon ima 9 poglavlja: Opšte odredbe, Sprečavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, Izveštaji o prihodima i imovini javnog funkcionera, Zaštita zviždača, Prevencija korupcije, Postupanje Agencije, Agencija, Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe.

Prvo poglavlje predstavlja osnovne odredbe zakona, njime je uređen predmet ali i oblasti koje se njime uređuju, osnivanje, nadležnosti, organizacija kao i način rada Agencije za sprečavanje korupcije.

U drugom poglavlju ovog nacrta koji nosi naziv Sprečavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija – ističe se da sukob interesa, postoji kad privatni interes javnog funkcionera ili javnog službenika utiče ili može uticati na njihovu nepristrasnost u vršenju funkcije. A oni su po predloženom nacrtu zakona dužni da svoju funkciju vrše na način da javni interes ne podrede privatnom, te da ne izazovu sukob interesa. Javni interes predstavlja u smislu ovog nacrta zakona materijani i nematerijani interes za dobro i prosperitet svih građana pod jednakim uslovima, privatni interes javnog funkcionera podrazumijeva vlasnički i drugi materijalni ili nematerijalni interes javnog funkcionera ili sa njim povezanih lica. Previđena je dužnost Organa vlasti da u roku od 7 dana obavijeste Agenciju o izboru imenovanju, postavljanju, određivanju i davanju saglasnosti, odnosno razriješenju javnog funkcionera. Zatim, vršenje drugih javnih poslova, te prenos upravljačkih prava u privrednom društvu na drugo pravno ili fizičko lice, njegova dužnost podnošenja ostavke kada u toku vršenja javne funkcije prihvati da obavlja drugu dužnost, zatim postupak prijave i evidencije poklona, osim protokolarnih i prigodnih.

U trećem poglavlju centralizovane su preventivne aktivnosti na planu suzbijanja korupcije na način što je predviđeno prikupljanje i provjera imovinskih kartona javnih funkcionera i sa njima povezanih lica. Detaljan postupak i metodologiju provjere podataka donosi Agencija. Pored dosadašnjih, redovnih obaveza podnošenja izvještaja, jednom godišnje i u slučaju promjene podataka iz izvještaja u vrijednosti preko 5000 eura, novina je obaveza podnošenja izvještaja na zahtjev Agencije. U slučaju prestanka javne funkcije, javni funkcioner je dužan da podnosi izvještaj o prihodima i imovini i u naredne dvije godine u istom mjesecu u kojem je podnijet posljednji izvještaj, kako bi se preko ovih izvještaja pratila zakonska ograničenja po prestanku javne funkcije u dvije godine od prestanka.

Provjera podataka iz izvještaja se vrši upoređivanjem tih podataka sa prikupljenim podacima o imovini i prihodima tog funkcionera od organa i pravnih lica koji raspolažu tim podacima. Član 22 dalje propisuje da ukoliko Agencija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica veći u odnosu na realne prihode, javni funkcioner je dužan da, na njen zahtjev, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda, dok će, ukoliko javni funkcioner u toku postupka ne obezbijedi tražene podatke, Agencija pokrenuti prekršajni postupak i podnijeti zahtjev za razrješenje i o tome obavjestiti druge nadležne organe. Takođe, ukoliko se utvrdi da postoji osnov sumnje da javni funkcioner prikriva imovinu na način što je prenosi na povezana lica, Agencija može tražiti od tih lica da dostave izvještaj o prihodima i imovini.

Četvrto poglavlje se odnosi na obezbijeđenje zaštite zviždača, koji savijesno obavijesti o ugrožavanju ili povredi javnog interesa na radnom mjestu odnosno instituciji u kojoj radi, izricanje privremenih zaštitnih mjera kojima se suspenduju akti i radnje nad zviždačem do okončanja postupka. Predviđene su mjere pružanja zaštite od bilo kog neopravdanog postupka prema bilo kom licu koje nadležnim organima prijavi u dobroj namjeri i na razumnim osnovama bilo koje činjenice koje se odnose na krivična djela utvrđena u skladu sa ovim nacrtom zakona. Agencija je nadležna instanca kojoj zviždači mogu direktno da podnesu prijavu o ugrožavanju javnog interesa, iz razloga koji su zakonom predviđeni. Prema ovom zakonu zviždač je svako fizičko ili pravno lice koje savjesno uputi prijavu o ugrožavanju javnog interesa, u skladu sa zakonom a, u cilju podsticanja građana da prijavljuju sumnju u postojanje ugrožavanja javnog interesa.

Peto poglavlje – predviđa koordinaciju i nadzor nad donošenjem i sprovođenjem planova integriteta u državnim organima, donošenje obavezujućih preporuka i mjera za unaprijeđenje integriteta kod državnih organa, vođenje evidencije o menadžerima integriteta odgovornih za pripremu i sprovođenje planova integriteta, donošenje smjernica za izradu plana integriteta kao i analizu i procjenu integriteta na osnovu pojedinačnih izvještaja državnih organa. Ovim nacrtom zakona centralizovane su preventivne aktivnosti na planu suzbijanja korupcije, uspostavljeni mehanizmi saradnje i koordinacije radom drugim državnim organima. Agencija saraduje sa sve tri grane vlasti ali i sa drugim organizacijama i institucijama te priprema predlog Strategije za borbu protiv korupcije i Akcioni plan za sprovođenje strategije. Agencija postavlja rokove drugim državnim organima za dostavljanje povratnih informacija, ali i mogućnost sankcionisanja u slučaju neblagovremene ili izostale saradnje.

Član 46 je, kao antikorupcijska klauzula, propisano da svaki ugovor koji organ vlasti ili pravno lice zaključuje sa pružaocima usluga, isporučiocima roba ili izvođačima radova, a čija ugovorena vrijednost premašuje 10.000 EUR, kao obavezujući element mora sadržati antikorupcijsku klauzulu po kojoj je organ vlasti i pravno lice dužan da odbije zaključenje svakog ugovora ako utvrdi ili osnovano sumnja da je druga ugovorna strana, u vezi sa zaključenjem ugovora, neposredno ili posredno dala, ponudila ili stavila u izgled poklon ili drugu protivpravnu korist predstavniku ili zastupniku organa vlasti ili pravnog lica.

Agencija *pokreće postupak* iz svoje nadležnosti, po službenoj dužnosti ili po prijavi drugog pravnog ili fizičkog lica. Propisana je mogućnost davanja načelnih mišljenja Agencije, koja predstavljaju njen stav o tome da li je određeno ponašanje pojedinca ili pravnog lica usaglašeno sa važećim propisima i etičkim normama. Državni organi dužni su Agenciji dostaviti na njen

zahtijev sve potrebne informacije i podatke, koristeći tu nadležnost Agencija će prikupljati podatke, a zatim donijeti svoje mišljenje koje nema obavezujuću snagu. Ako utvrdi da postoji osnovana sumnja da je javni funkcioner ili državni organ počinio krivično djelo, Agencija će prijavu sa dokazima prikupljenim u vršenju svoje nadležnosti dostaviti nadležnim organima u cilju preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti.

Agencija bi trebalo da redovno obavještava javnost o svojim aktivnostima.

U sedmom poglavlju detaljno je propisan rad Agencije, njene nadležnosti, struktura i način izbora, kao i uslovi koje moraju da ispunjavaju kandidati za člana Savjeta ili direktora. Predviđeno je da organi Agencije budu Savjet Agencije (koji ima 5 članova) i direktor. Savjet na osnovu javnog konkursa imenuje Skupština CG i to na prijedlog nadležnog radnog tijela. Direktora bi takođe imenovao Savjet, takođe na osnovu javnog konkursa. I članovi Savjeta i direktor treba da budu lica sa visokim profesionalnim kvalitetima, da uživaju povjerenje javnosti ali kao i da doprinose uspjehu Agencije. Nacrtom zakona je predviđena nadležnost njenih organa.

Druga tačka- Nacrt zakona o sprečavanju sukoba interesa

Svetlana Rajković, pomoćnik ministra pravde navela je da su ovim nacrtom zakona uređena ograničenja u vršenju javnih funkcija, podnošenje izvještaja o prihodima i imovini kao i druge mjere za sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa. Uređuje se i osnivanje, pravni položaj, nadležnost, organizacija i način rada Komisije za sprječavanje sukoba interesa, postupak nadzora, kontrole i odlučivanja u slučaju povrede ovog zakona.

Zakon ima 7 poglavlja: Opšte odredbe, Ograničenja u vršenju javnih funkcija, Izvještaji o prihodima i imovini, Postupak za utvrđivanje povrede odredaba ovog zakona, Komisija, Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe.

Prvo poglavlje predstavlja osnovne odredbe zakona, njime je uređen predmet zakona, definisan sukoba interesa, koji postoji onda kada kada privatni interes javnog funkcionera utiče ili može uticati na nepristarsnost javnog funkcionera u vršenju javne funkcije. Ističe se da je javni funkcioner dužan da javnu funkciju vršiti tako da javni interes ne podredi privatnom niti među njima izazove sukob.

Postavljen je i krug lica na koje se primjenjuje ovaj zakon, a u odnosu na prethodni Zakon definicija javnog funkcionera proširena je i na lica izabrana, imenovana i postavljena u državnom fondu, organizacijama i privrednim društvima čiji je osnivač država ili jedinica lokalne samouprave ili u kojima država ili jedinica lokalne samouprave ima udio, bez obzira na stalnost funkcija i nadoknadu. Proširena je i definicija organa vlasti kao obveznika primjene zakona i na državni fond u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, privredno društvo i drugo pravno lice čiji je osnivač, suosnivač ili većinski vlasnik država ili opština u kojem država ili opština imaju najmanje 25% kapitala, kao i definicija povezanog lica kao obveznika primjene zakona i na člana zajedničkog domaćinstva i svako drugo fizičko ili pravno lice sa kojim javni funkcioner uspostavlja ili je uspostavio lični, poslovni ili politički odnos. U članu 6 je propisana nova obaveza organa vlasti da obavjeste Komisiju o izboru imenovanju, postavljenju, određivanju, davanju saglasnosti, odnosno razrješenju javnog funkcionera.

U drugom poglavlju ovog nacrta koje nosi naslov *Ograničenja u vršenju javnih funkcija* – navodi se kao u prethodnom zakonu da javni funkcioner može da bude imenovan ili biran u stalna ili povremena radna tijela i mješovite komisije koje obrazuje organ vlasti i u tom slučaju se ne smatra da obavlja dvije javne funkcije, novina se odnosi na ograničenje da u istom mjesecu javni funkcioner može ostvariti naknadu kroz članstvo u samo jednom tijelu ili komisiji. Kao i do sada, kada je u pitanju vršenje drugih javnih poslova, rukovodećih i drugih funkcija u privrednom društvu i javnih funkcija u javnim preduzećima i javnim ustanovama, međutim sada je u članu 10, došlo je do izmjene u slučaju članstva u organima rukovođenja, upravljanja ili

nadzora javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica, kao i organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, humanitarnih, sportskih i sličnih udruženja, javni funkcioner ne može ostvariti prihod ili drugu naknadu.

Kod ograničenja za zaključivanje ugovora o uslugama, dodato je organ vlasti u kome javni funkcioner vrši javnu funkciju ne može da zaključi ugovor sa privrednim ili drugim pravnim licem u kome funkcioner ili sa njim povezano lice ima privatni interes, dok je u skladu sa članom 11, javni funkcioner u organu vlasti u kojem vrši javnu funkciju daje saglasnost, donosi odluke, potpisuje ugovore ili druge akte ili učestvuje u raspravi i odlučivanju, u stvari u kojoj on ili povezano lice ima privatni interes, dužan da davanjem izjave o postojanju privatnog interesa obavijesti ostale učesnike u raspravi i odlučivanju prije svog učešća u raspravi, a najkasnije prije početka odlučivanja. Obaveza davanja izjave odnosi se i na poslanika i odbornika.

Kod ograničenja po prestanku javne funkcije, uvedena je dodatna zabrana zasnivanja radnog odnosa, odnosno uspostavljanja poslovne saradnje sa pravnim licem, organizacijom ili preduzetnikom koji su, na osnovu odluka organa u kojem je funkcioner obavljao svoju dužnost, ostvarili korist.

U **trećem poglavlju** sadržane su norme kojima se propisuje obaveza podnošenja Agenciji Izvještaja o imovini i prihodima javnog funkcionera, kao i o imovini i prihodima bračnog i vanbračnog druga i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu. Pored dosadašnjih, redovnih obaveza podnošenja izvještaja, jednom godišnje i u slučaju promjene podataka iz izvještaja koji se odnose na uvećanje imovine preko 5000 eura, novina je obaveza podnošenja izvještaja na zahtjev Agencije. U slučaju prestanka javne funkcije, javni funkcioner je dužan da podnosi izvještaj o prihodima i imovini i u naredne dvije godine u istom mjesecu u kojem je podnijet posljednji izvještaj, kako bi se preko ovih izvještaja pratila zakonska ograničenja po prestanku javne funkcije u dvije godine od prestanka.

Propisana je obavezna sadržina obasca koji ispunjava javni funkcioner, uz proširenje podataka koje izvještaj mora da sadrži. Što se tiče javnosti podataka Prema ovom nacrtu Zakona javni su svi podaci osim ličnih podataka (adrese nepokretne imovine i podataka koji se odnose na maloljetnu djecu, alimentaciju i druga socijalna i invalidska primanja).

Kad je u pitanju provjera imovine, član 22 propisuje da ukoliko Komisija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica veći u odnosu na realne prihode, javni funkcioner je dužan da, na zahtjev Komisije, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda, dok će, ukoliko javni funkcioner u toku postupka ne obezbijedi tražene podatke, Komisija pokrenuti prekršajni postupak i podnijeti zahtjev za razrješenje i o tome obavjestiti druge nadležne organe. Postupak provjere podataka iz podnijetih izvještaja nije dostupan za javnost.

Postupak u kome se odlučuje o tome da li postoji povreda ovog zakona propisan je u **četvrtom poglavlju** - postupak pokreće Komisija po službenoj dužnosti, po zahtjevu javnog funkcionera, organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, imenovanje, postavljanje, davanje saglasnosti odnosno određivanje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opštine, drugog pravnog ili fizičkog lica. Dok postupak u kome se utvrđuje potencijalni sukob interesa nakon prestanka javne funkcije pokreće na zahtjev javnog funkcionera ili po službenoj dužnosti. Takođe, u slučaju da podnosilac zahtjeva želi da ostane anoniman Komisija je dužna da mu zaštiti identitet, na način što njegove lične podatke neće navoditi javnom funkcioneru, u toku postupka i u svojoj odluci.

U postupku se moraju utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za odlučivanje. Komisija je dužna da pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna lica, koji su dužni da u roku koji odredi Komisija, dostave tražene podatke i obavještenja kao i da dostave ili daju na uvid bez izuzetka, dokumenta ili obavještenja

povjerljivog karaktera ili dokumenta koja predstavljaju bankarsku, poslovnu i drugu tajnu u skladu sa posebnim zakonom.

Odluke Komisije su konačne i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

U slučaju konačne, odnosno pravosnažne, Komisija će o nesavjesnom vršenju javne funkcije obavjestiti organ vlasti u kojem lice izabrano neposredno na izborima vrši javnu funkciju, koji je dužan da obustavi zaradu i drugu naknadu tom licu do trenutka dostavljanja dokaza da je otklonio postupanje suprotno ovom zakonu ili drugim zakonima iz nadležnosti Komisije. Ukoliko javni funkcioner u predviđenom roku ne otkloni postupanje suprotno ovom zakonu, gubi pravo na zaradu i drugu naknadu u organu vlasti u kome vrši javnu funkciju.

Kao i u prethodnom zakonu pravni položaj, nadležnost, organizacija i način rada i po ovom zakonu je u nadležnosti Komisije za sprječavanje sukoba interesa. Komisija jednom godišnje podnosi Skupštini izvještaj o svom radu. Odluke Komisije objavljuju se na internet stranici Komisije uz primjenu odredbi o zaštiti podataka ličnosti.

Šestim poglavljem definišu se kaznene odredbe, odnosno prekršaji i novčane kazne za javnog funkcionera, članova zajedničkog domaćinstva i povezano lice, odgovorno lice u pravnom licu ili državnom organu, organu državne uprave i organu opštine i lice kome je prestala javna funkcija.

Sjednica je završena u 11 sati.

SEKRETARKA ODBORA
mr Vesna Peković

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Bulatović